

Meddig él a hőszigetelés?

Meddig kellene élnie?

Épületek fizikai élettartama: több, mint 150 év

Erkölcsei avulás

Valós élettartam: 50-100 év

EPS szabadalmaztatás: 1951 BASF

Első homlokzati hőszigetelő rendszer: 1957 Berlin (4 cm)

**Németországban 900 millió m² - 55 év
Évi 44 millió m² csak Németországban**

Magyarországi gyártás: 1966

Homlokzati hőszigetelő rendszer: 1970

MA 39 (1995)

Legalább 30 év (a vakolatra)

MAGISTRAT DER STADT WIEN

Gemeinschaft Dämmstoff Industrie
z.H. Herrn Mag. Franz R. Jany

Favoritenstraße 4-6/2/12A
1040 Wien

10. Mai 1995

MAGISTRAT DER STADT WIEN
Verkehr und Reisebüroamt
der Stadt Wien
A-1170 WIEN, Rennbezirke 16

Adresse:
E-Mail: RFB@wien.gv.at
Telefon (Inland): +43 1 79 14 - 8725
Telefon (Ausland): +43 1 79 14 - 8725
Telefax (Inland): +43 1 79 14 - 7291

MA 39 - K 260/95

Wien, 8. Mai 1995

Betrifft: Lebensdauer von Wärmedämm-Verbundsystemen

Sehr geehrter Herr Magister!

Aufgrund Ihrer telefonischen Anfrage vom 15.3.1995 und nachfolgenden schriftlichen Anfrage vom 24.4.1995 kann zur Lebensdauer von Wärmedämm-Verbundsystemen folgende Stellungnahme abgegeben werden.

Geschichtlicher Rückblick

Die Idee einer wandaußenseitig angebrachte, über große Flächen reichende fugenlose Wärmedämmung (EPS) mit einer verformungsfähigen armierten dünnen Deckschicht herzustellen, stammt von E. Horbach aus dem Jahre 1957/58.

Im Jahre 1959 wurden Praxisversuche an drei Einfamilienhäusern im Raum Stuttgart durchgeführt. Als Schwachstelle stellte sich das als Armierung eingesetzte Glassandgewebe heraus, das nicht ausreichende Zugfestigkeit und Alkalibeständigkeit aufwies.

Im Jahre 1963 wurde das mit der Markenbezeichnung "DRYVIT" bezeichnete Wärmedämm-Verbundsystem in der Schweiz und im Jahre 1965 in Österreich übernommen.

Ab dem Jahre 1966 kam es zu einer Weiterverbreitung des sog. "Dryvit-Systems" in den europäischen Ländern sowie in USA und Kanada.

Das Dryvit-Verfahren wurde zunächst im Silobau angewandt. Damit wollte man die temperaturbedingten Spannungen im Stahlbetonmantel reduzieren und Spannungsrisse im Überdeckungsbofen über Stahlriegelagen überbrücken.

neu

MA 39 - K 260 - 19 945 - 11709 - 23

Dutch Building Research Foundation (2012)

minimum 75 év
(homlokzati hőszigetelő
rendszer hőszigetelő
anyagára)

Eidgenössische Materialprüfungs- und Forschungsanstalt (St. Gallen)

Langzeitverhalten von EPS-Dämmstoffen

2. Teil der S-E-E.ch Studie*
über die Nachhaltigkeit von EPS

Ergebnisse der Messungen zur Alterungsbeständigkeit
der thermischen und mechanischen Eigenschaften von EPS

Aus dem Inhalt

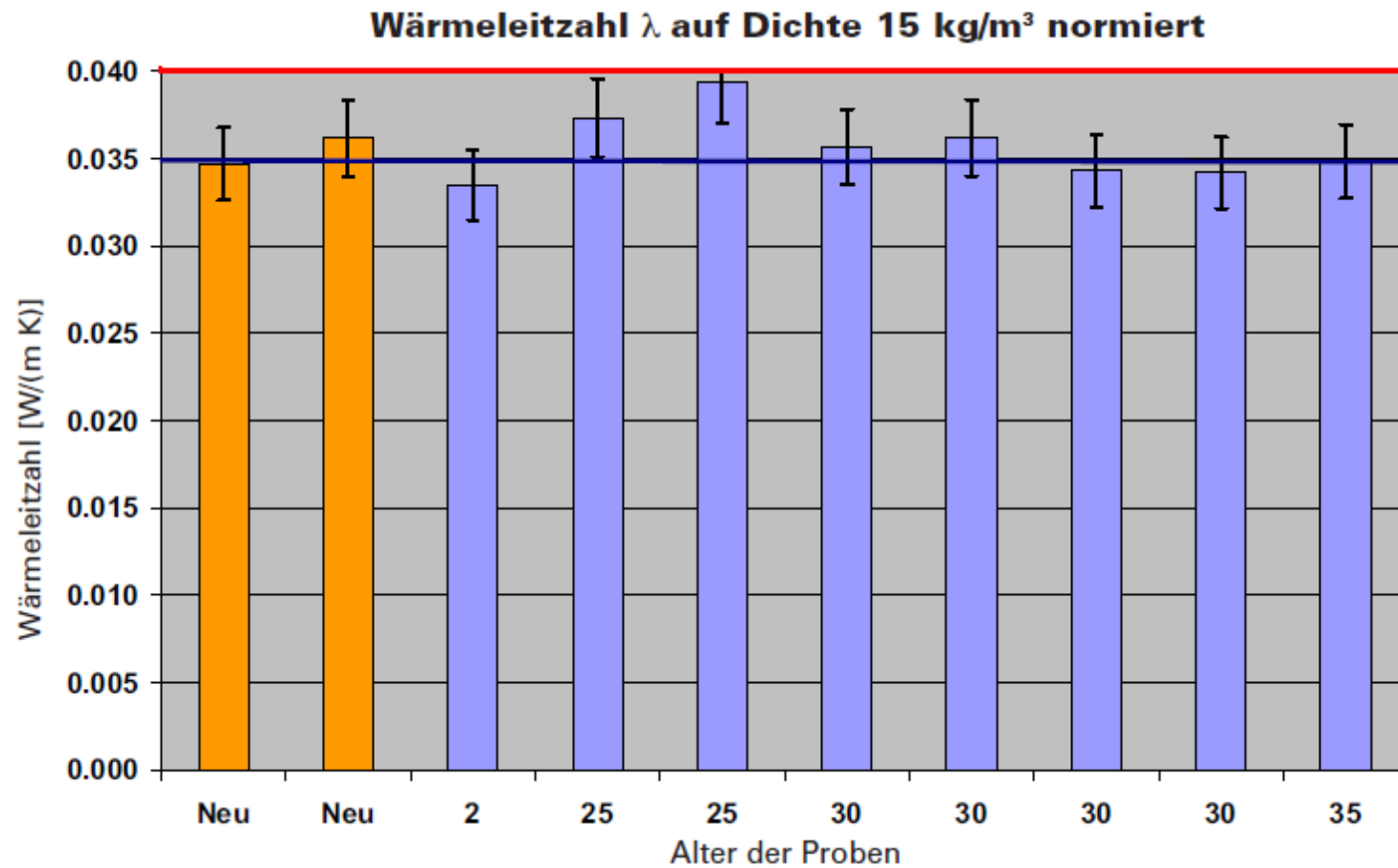
Ergebnisse der Messungen zur
Alterungsbeständigkeit
der thermischen und mechanischen
Eigenschaften von EPS

Auszug aus der Studie
Alterungsbeständigkeit von EPS mit Langzeitnachweis
erstellt durch die Carbotech AG, Basel
in Kooperation mit S-E-E.ch, St. Gallen
im Auftrag des EPS-Verbandes Schweiz, Küssnacht ©

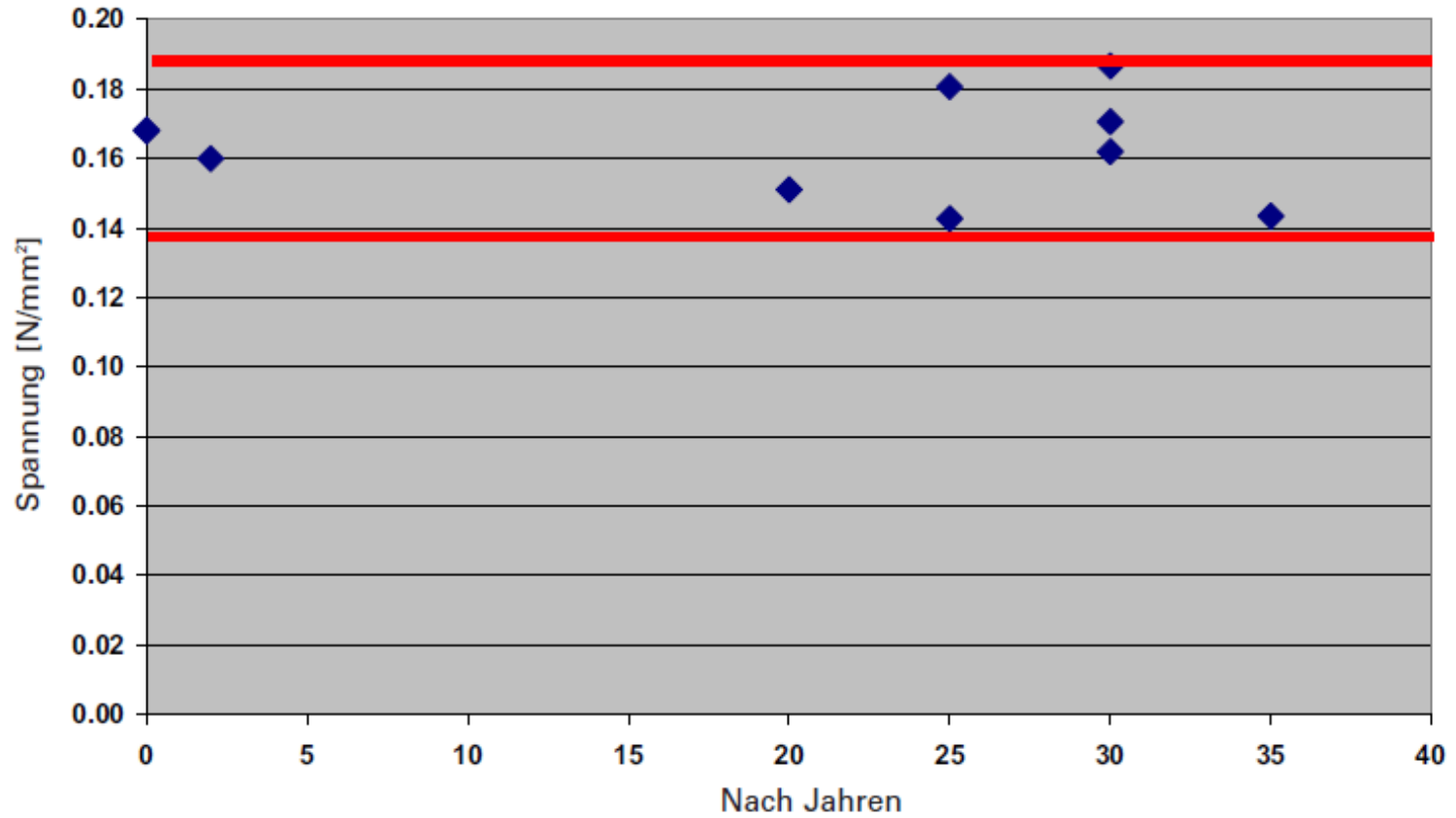
* S-E-E.ch Tool
Innovatives Werkzeug
zur Bewertung der
Systemnachhaltigkeit
unter Berücksichtigung
von volkswirtschaftlichen,
sozialen, ökonomischen
und ökologischen Aspekten
nach Brundland (1989)

 Die Messungen erfolgten
an der EMPA St. Gallen

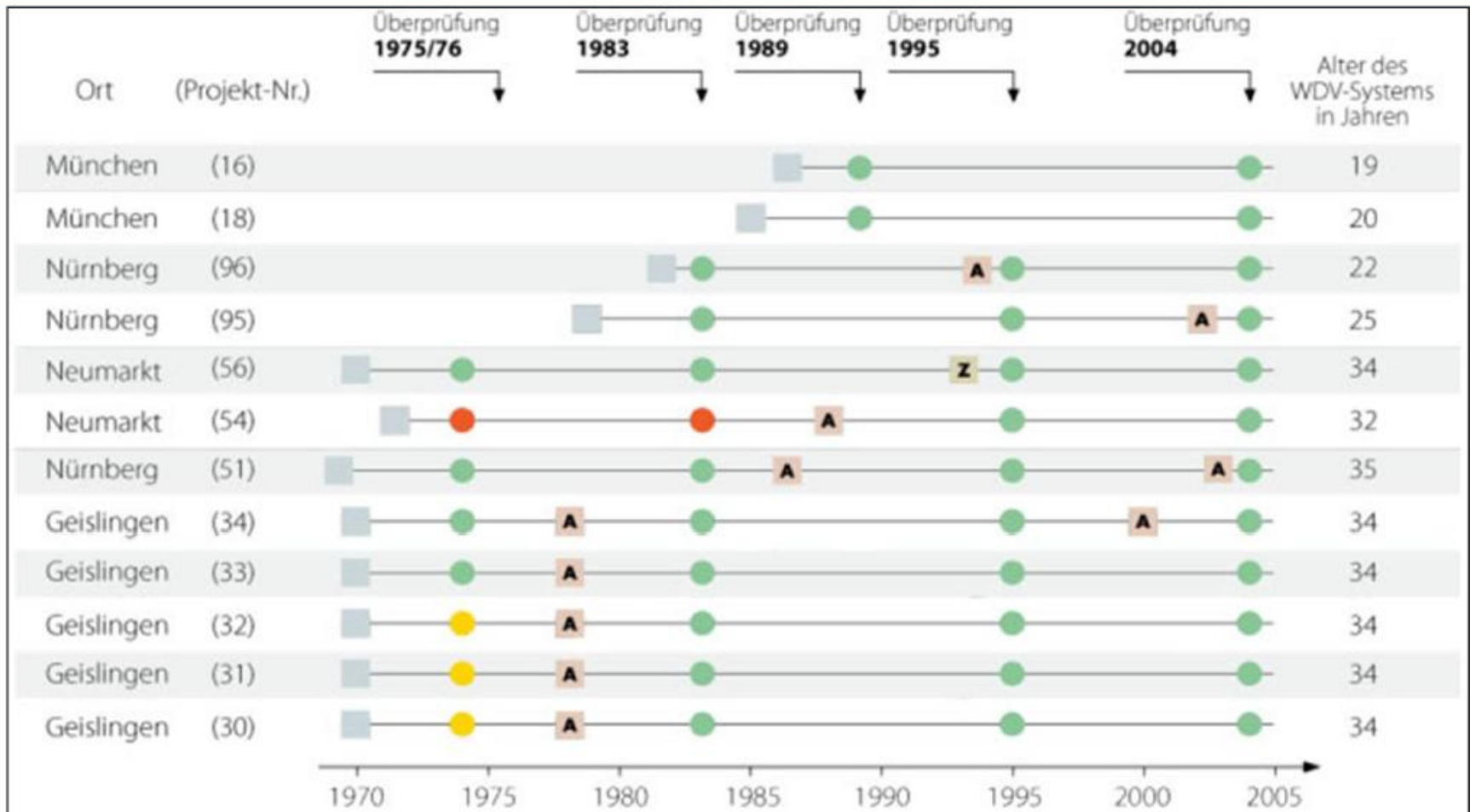
© Januar 2004

Élettartam

Beurteilungsgruppen:

- praktisch ohne Mängel
- geringere Mängel
- größere Mängel

Instandhaltungsmaßnahmen:

- Anstrich
- Aufdoppelung einer zusätzlichen Dämmschicht (40 mm) mit armierter Beschichtung

**Első Austrotherm
homlokzatszigetelések
egyike:**

**Győr, Nyugdíjasok háza
1992**

NYUGDÍJASHÁZ

GYÓGYSZERTÁR

IDŐSEK KLUBJA

P

GONDOSZÁSI
KÖZPONT

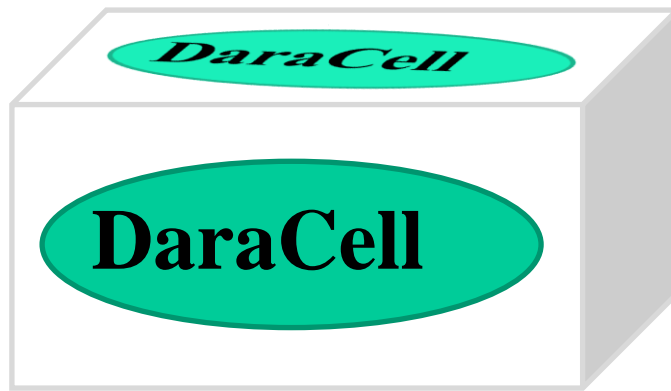
GYÓGYÁLLÁS

szociális munkások
mentési autószerelői
szociális munkások

Minőség

Minőség

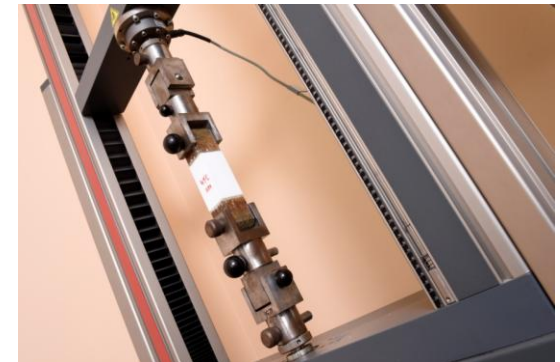
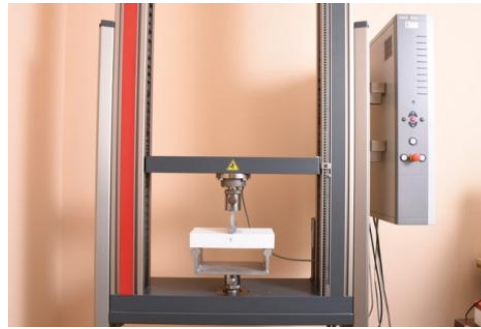
Minőség

Átlátható minőség

A minőség felmutatása

- ▶ Nyomószilárdság
- ▶ Hajlító szilárdság
- ▶ Szakító szilárdság
- ▶ Hővezetési tényező

▶ ÉMI 2012

Vizsgálati jegyzőkönyv
Témaszám: M-182/9/2012
Dátum: 2012. augusztus 17.

- 4/4 -

3. VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK

3.1 Nyomószilárdság az MSZ EN 826 szerint

A próbatestek névleges méretei: 100 x 100 x 80 mm.

A vizsgálati minták száma: 3 db.

A próbatestek méreteit az MSZ EN 12085 szerint 0,01 mm pontosságú digitális tolómérővel határoztuk meg.

Jelzés	A minta vastagsága mm	Testsűrűség kg/m ³	Nyomószilárdság kPa
M-182/9	79,5	15,0	81,9
	80,2	14,8	80,8
	79,9	14,5	82,2
Átlag	79,9	14,77	81,6

Nyomószilárdság

▶ ÉMI 2014

3. VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK

3.1 Nyomószilárdság az MSZ EN 826 szerint

A próbatestek névleges méretei: 100 x 100 x 80 mm.

A vizsgálati minták száma: 3 db.

A próbatestek méreteit az MSZ EN 12085 szerint 0,01 mm pontosságú digitális tolómérővel határoztuk meg.

Jelzés	A minta vastagsága mm	Testsűrűség kg/m ³	Nyomószilárdság kPa
M-182/9	79,5	15,0	81,9
	80,2	14,8	80,8
	79,9	14,5	82,2
Átlag	79,9	14,77	81,6

3.2. Húzószilárdság a felületre merőlegesen az MSZ EN 1607 szerint

Sorszám	Húzószilárdság a felületre merőlegesen kPa
1.	184,4
2.	180,2

Nyomószilárdság

► MEPS 2015

Az Austrotherm termékek
mindhárom mérési sorozaton
megfeleltek

AUSTROTHERM Nyomószilárdság MSZ EN 826 szerint 2015-03-25

Gyártó Üzem : Austrotherm Kft. Anyk szám : A1/1-6
Mérő : Fetzler Péter Anyag : AT-H80
Termék megnevezése : Hőszigetelő lemez Gyártási dátum : 2015.03.06.
Szabvány : EN 826 Gyártási méretek : 50*100 cm
Megjegyzés : Mért testsűrűség: 15,73 kg/m3 Gyártási vastagság : 100 mm
Megfelelt : CS(10)80 Csomagolás : Austrotherm

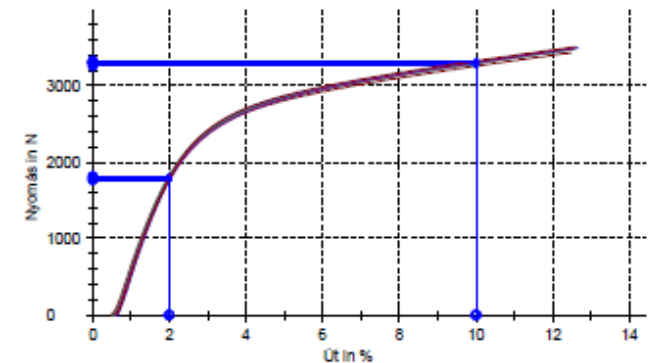
Paraméterek:

Type of E-Modulus determination: Secants End E-Modulus determination : 2,0 %
Begin E-Modulus determination : 1,0 % Speed, E-Modulus : 10 mm/min

Eredmények:

Nr	Szélesség b mm	Hossz a mm	Magasság d mm	A mm ²	E-Modulus kPa	σ -2% kPa	σ -10% kPa	F-10,01%-Wert N	σ -m kPa	c Fmax. mm
1	199,0	199,0	100	39601	2189,6	45,9	82,2	3257,12	82,2	12,13
2	199,0	199,0	100,2	39601	2157,6	45,2	83,3	3299,95	83,3	12,15
3	199,0	199,0	100,3	39601	2133,3	44,6	83,5	3307,82	83,5	12,17
4	199,0	199,0	100	39601	2176,3	45,7	83,2	3294,39	83,2	12,13
5	199,0	199,0	100,2	39601	2125,9	44,5	83,3	3300,34	83,3	12,15
6	199,0	199,0	100,4	39601	2154,6	45,1	83,9	3324,23	83,9	12,17

Sorozat grafikonja:

Statisztika:

Series n = 6	Szélesség b mm	Hossz a mm	Magasság d mm	A mm ²	E-Modulus kPa	σ -2% kPa	σ -10% kPa	F-10,01%-Wert N	σ -m kPa	c Fmax. mm
$\bar{x}$	199,0	199,0	100,2	39601	2156,2	45,1	83,2	3297,31	83,3	12,15
s	0,0	0,0	0,1502	0,000	24,4	0,6	0,6	22,25	0,6	0,02
v	0,00	0,00	0,16	0,00	1,13	1,23	0,67	0,67	0,67	0,14

Élettartam

Tamási József

1117 Budapest, Hengermalom u. 47/A.

Tárgy: Fehér Palota (Székesfehérvár, Palotai u. 6.) lapostető anyagának vizsgálata

Tisztelt Tamási József!

A 3-as és 4-es jelű mintán 2014.09.25-én végzett mérések a következő értéket adták:

- 0,03213 W/mK (3.sz. minta)
  - 0,03234 W/mK (4. sz. minta)
- + 8 %**

2005-ben a tetőbe lépcsős élképzésű AT-N150-es termék került beépítésre. A minták mérési eredményei alapján elmondható, hogy a felújítás tervezésekor az AT-N150 anyag $\lambda_d=0,035$ W/mK deklarált hővezetési tényezővel vehető figyelembe.

Béres Gergely

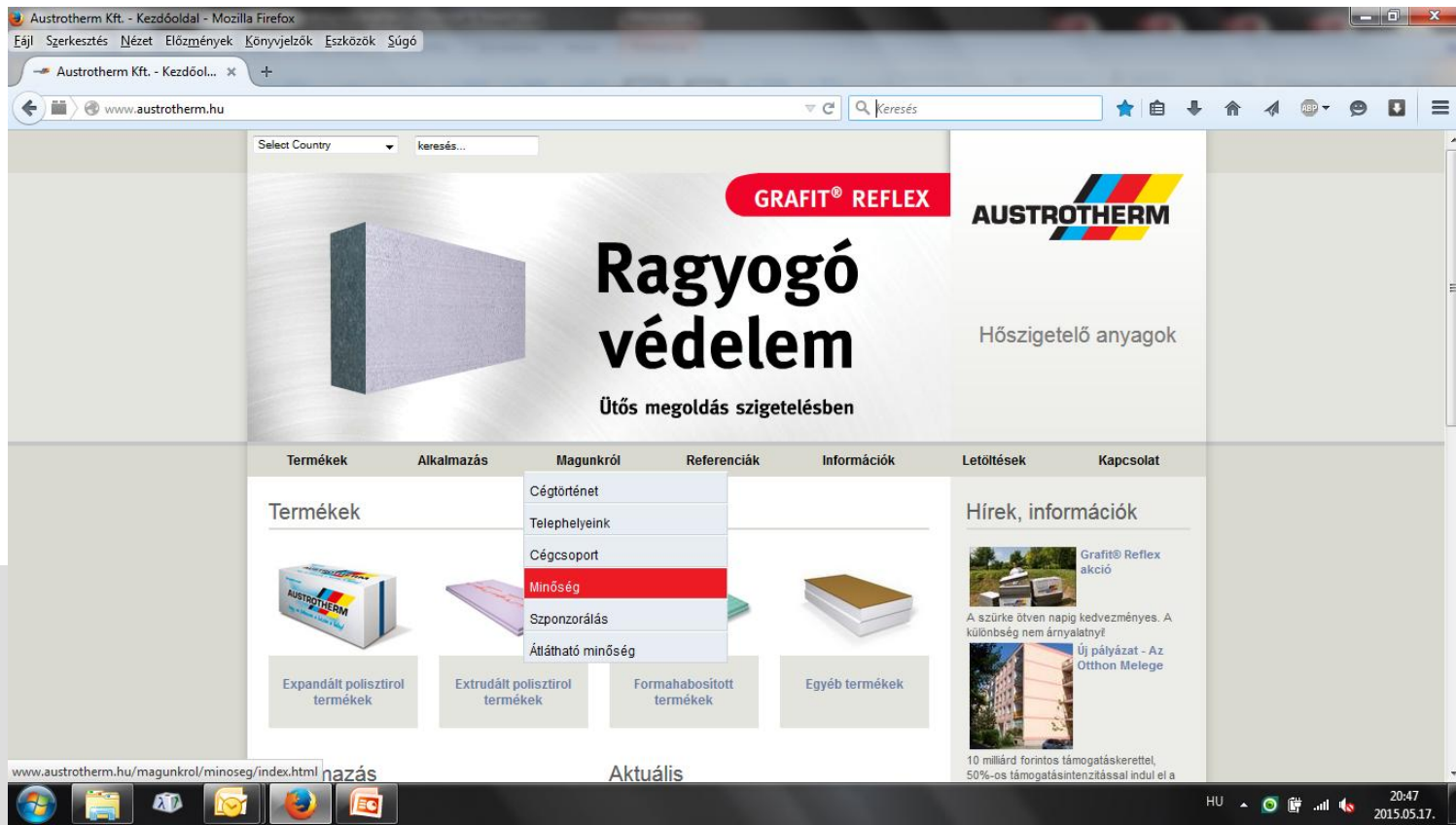
okl. építésmérnök, területi képviselő
+36-20-7542192
beres.gergely@austrotherm.hu

Győr, 2014. október 7.

Hővezetési tényező

► Belső vizsgálati jegyzőkönyvek

The screenshot shows the Austrotherm website in a Mozilla Firefox browser. The main banner features a 3D rendering of a grey insulation block with the text "GRAFIT® REFLEX" in a red box, "AUSTROTHERM" logo, and "Ragyogó védelem" in large black letters. Below this, it says "Hőszigetelő anyagok" and "Ütős megoldás szigetelésben".

The navigation menu is open, showing the following items:

- Termékek
- Alkalmazás
- Magunkról
- Referenciák
- Információk
- Letöltések
- Kapcsolat

The "Magunkról" menu is expanded, highlighting "Minőség" in red. Other items in the menu include "Cégtörténet", "Telephelyeink", "Cégcsoport", "Szponzorálás", and "Átlátható minőség".

Below the navigation menu, there are sections for "Termékek" (with sub-items: "Expandált polisztirol termékek", "Extrudált polisztirol termékek", "Formahabosított termékek", "Egyéb termékek") and "Hírek, információk" (with sub-items: "Grafit® Reflex akció", "Új pályázat - Az Otthon Melege").

The browser address bar shows "www.austrotherm.hu" and the search bar contains "Keresés...". The system tray at the bottom shows the date "2015.05.17." and time "20:47".

Hővezetési tényező

Select Country

Hőszigetelő anyagok

[Termékek](#) [Alkalmazás](#) [Magunkról](#) [Referenciák](#) [Információk](#) [Letöltések](#) [Kapcsolat](#)

[Home](#) > [Magunkról](#) > [Minőség](#)

Termékek ellenőrző vizsgálata

Az Austrotherm Kft. mindig is fontosnak tartotta, hogy magas minőségű terméket készítsen és adjon át a felhasználóknak. Anyagainkat mindhárom gyárunkban folyamatos ellenőrzüzzük. A vizsgálatok eredményeiből felbőli feltöltünk néhányat honlapunkra.

Hogyan értelmezd a jegyzőkönyvet?

A mérési jegyzőkönyv belső információk anyag, ezért sok minden nem szerepel rajta, ami munkatársaink szaktudásából magától adódik. Így például nincs feltüntetve, hogy a homlokzati hőszigetelő anyagok hővezetési tényezőjének 0,039 W/mK értéket adunk meg. Egy hőszigetelő anyag annál jobb, minél alacsonyabb a hővezetési tényezője. Ezért na a mért érték (pl. 0,0374 W/mK) a közből érték alatt van, úgy a termék megfelelő, míg a magasabb értékek nem feleltek meg a próbán.

Jegyzőkönyvek:

Működési jegyzőkönyv	Működési jegyzőkönyv	Működési jegyzőkönyv
		

Einplattenapparatur EP 500 ... X Messer W601

GrafitD Reflex skólo

A szürke öven napig kedvezményes. A különbség nem árnyalatnyi!

Új pályázat - Az Ötthon Melege

10 milliárd forintos támogatáskorrel, 50%-os támogatásintenzitással indul el a társasház energiatárhelyesség pályázat

Átélhető minőséget kthál az Austrotherm & nem megfelelő termékek egyre több

Hővezetési tényező

▶ Győr 2015.05.05.

▶ Követelmény érték:
0,039 W/mK

▶ Mért érték:
0,038 W/mK

▶ MEGFELEL

Dátum 2015.05.05.
Protokoll száma 2015_T1_032-2015
Vizsgáló intézmény Lambda-Messtechnik
Vizsgálati melléklet Hővezetési tényező mérőgép (lambda-Meter EPS00) EN 1946-2 szerint
Lambda-Messtechnik GmbH Dresden

Méretelőírás Mérőlap vízszintes behelyezése
500x500mm lap

Szabványok Vastagság meghatározása MSZ EN 823 szerint
Hővezetési tényező mérése MSZ EN 12667 szerint

Vizsgáló Polgár Zsolt

Minta megjelölés	2015_T1_032	Minta lap méretek	
Minta lap számozása	Austrotherm Kft. - Győr	Alapfelület	500 mm x 500 mm
Gyártási dátum		Vastagság	49,2 mm
Anyagfajta megjelölés	AT-H80	Névleges vastagság	50 mm
Anyagfajta jellemző	EPS lap		

Minta lap előkezelés min. 14 nap (23 ± 2°C-on és (50 ± 5% relatív pára tartalmú térben)

Tömegváltozás:

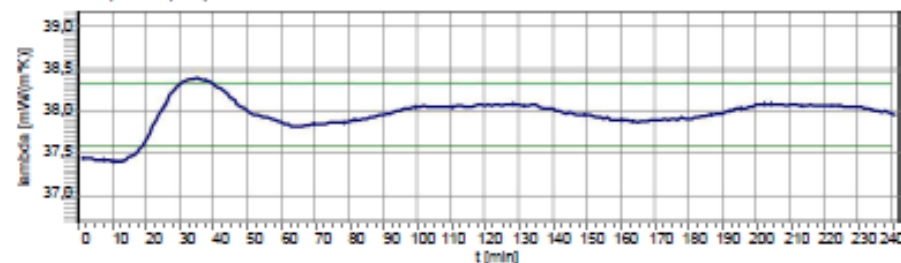
Száritás

Mérés

Mérés előtti nedvességtartalom

Vizsgálati nyomás 1000 Pa

2015_T1_032 - 2015_T1_032 bel 10°C
C:\Program Files (x86)\Lambda Messtechnik\Data\H80.DBF
2015.05.05. 12:40:48
Po = 17,502°C Pu = 2,500°C
lambda = 37,97 mW/(m·K)

Próbaszám 2015_T1_032_
Mérés hőmérs. [°C] 10
Hőm.-különbség [K] 15
lambda [mW/(m·K)] 37,97
Hoellenállás [m·K/W] 1,2958

Hővezetési tényező

▶ 39 vizsgálat

▶ Mind megfelelő

▶ Átlagos hővezetés tényező

▶ 0,0368

▶ 5,5%-al jobb a közölt értékhez képest

Dátum	2015.05.05.
Protokoll száma	2015_T1_032-2015
Vizsgáló Intézmény	Lambda-Messtechnik
Vizsgálati melléklet	Hővezetési tényező mérőgép (lambda-Meter EP500) EN 1946-2 szerint Lambda-Messtechnik GmbH Dresden
Mérételepítés	Mérolap vízszintes behelyezése 500x500mm lap
Szabványok	Vastagság meghatározása MSZ EN 823 szerint Hővezetési tényező mérése MSZ EN 12667 szerint
Vizsgáló	Polgár Zsolt

Mintamegjelölés	2015_T1_032	Mintalap méretek	
Mintalap számozása	Austrotherm Kft. - Győr	Alapfelület	500 mm x 500 mm
Gyártási dátum		Vastagság	49,2 mm
Anyagfajta megjelölés	AT-H80	Néveleges vastagság	50 mm
Anyagfajta jellemző	EPS lap		

Mintalap előkezelés min. 14 nap (23 ± 2 °C-on és (50 ± 5 %) relatív pára tartalmú térben)

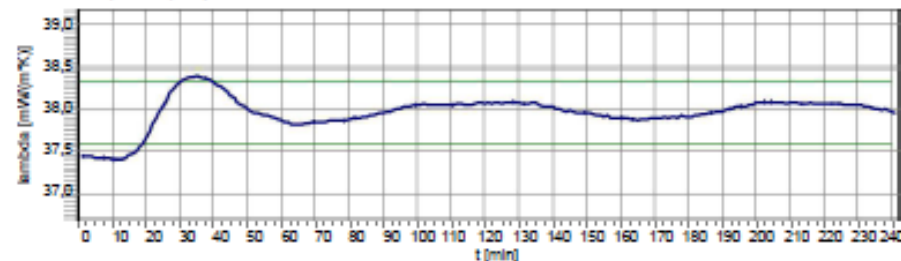
Tömegváltozás:

Szárfűtés
Mérés

Mérés előtti nedvességtartalom

Vizsgálati nyomás 1000 Pa

2015_T1_032 - 2015_T1_032 bel 10°C
C:\Program Files (x86)\Lambda Messtechnik\Data\H80.DBF
2015.05.05. 12:40:48
 $P_0 = 17,502$ °C $P_H = 2,500$ °C
 $\lambda_{\text{mérés}} = 37,97$ mW/(m·K)

1. Mérés

Próbaszám	2015_T1_032_
Mérés hőm. [°C]	10
Hőm.-különbség [K]	15
lambda [mW/(m·K)]	37,97
Hoellenállás [m·K/W]	1,2958

Ami nem minőség

Vizsgálati jegyzőkönyv
Témaszám: M-182/11/2012
Dátum: 2012. augusztus 17.

- 4/4 -

3. VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK

3.1 Nyomószilárdság az MSZ EN 826 szerint

A próbatestek névleges méretei: 100 x 100 x 80 mm.

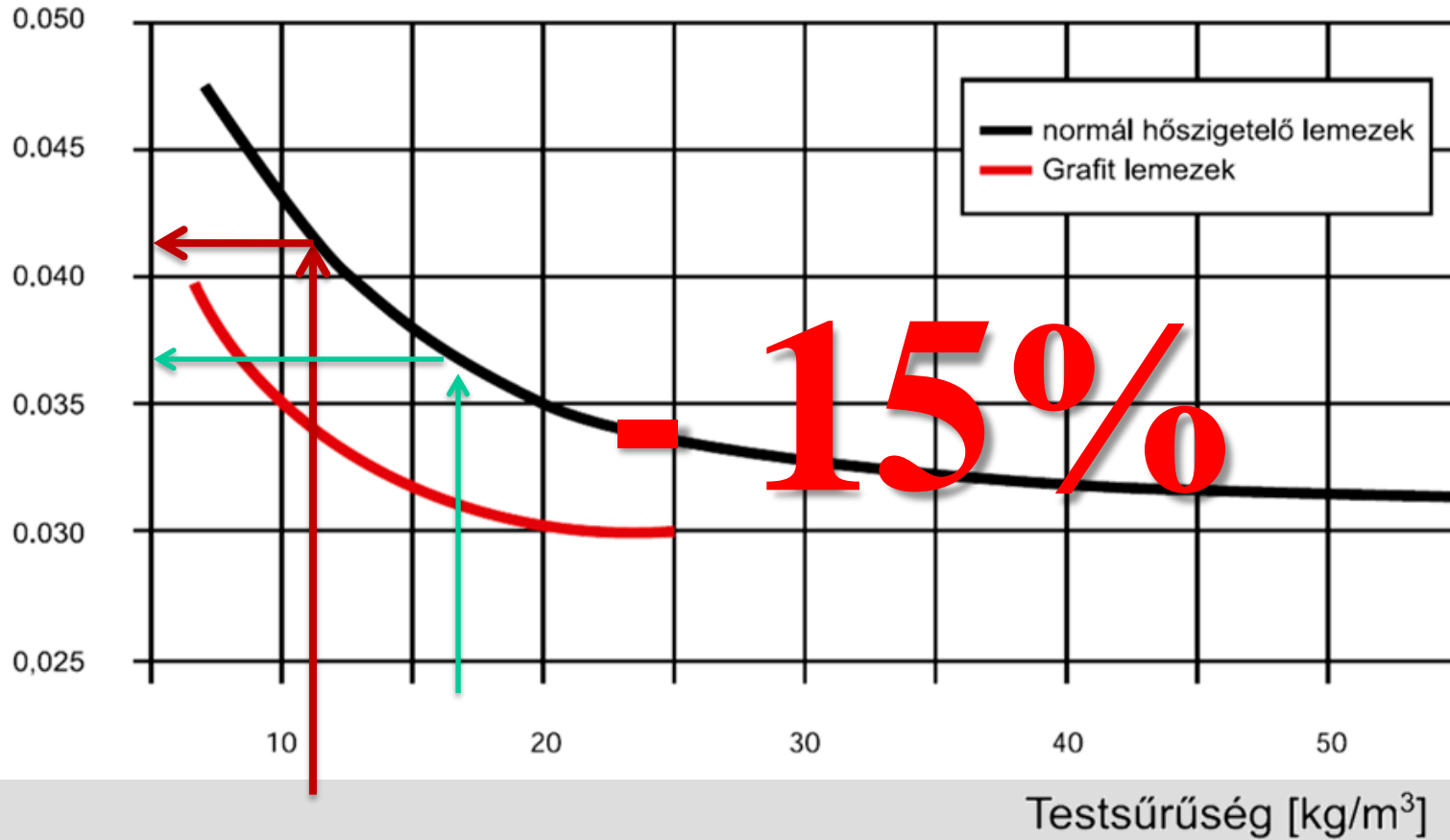
A vizsgálati minták száma: 3 db.

A próbatestek méreteit az MSZ EN 12085 szerint 0,01 mm pontosságú digitális tolómérővel határoztuk meg.

Jelzés	A minta vastagsága mm	Testsűrűség kg/m ³	Nyomószilárdság kPa
M-182/11	78,6	14,6	62,7
	78,9	14,4	63,5
	78,5	14,3	64,0
Átlag	78,7	14,4	

Hővezetési tényező [W/(m·K)]

Testsűrűség [kg/m³]

Életciklus elemzés

A bonni Építési anyagok
Környezetvédelmi Szervezete (ECO)
újraértékelte az építési anyagok
környezetvédelmi besorolását.

A kutatás során csak a polisztirol
esetében Európa 13 országának 24
gyártóüzeméből vettek mintát, és
értékeltek azokat ökológiai szempontból,
a gyártástól a megsemmisítésig.

ENVIRONMENTAL PRODUCT DECLARATION

According to ISO 14025

Declaration Holder	EUMEPS – Expanded Polystyrene (EPS) Foam Insulation
Editor	Environmental Construction Products Organisation (ECO)
Declaration number	ECO-EPS-00050101-1106
Date of issue	28.06.2011
Validity Date	27.06.2014

Expanded Polystyrene (EPS) Foam Insulation
(with infra red absorbers, density 15 kg/m³)

EUMEPS

www.eco-europe.org

AUSTROTHERM

Eredmények

Dämmstoff	Rohdichte (kg/m ³)	Wärmeleitfähigkeit (W/mK)	Primärenergie n.e. (je Funktionseinheit)	ΔOI3-Index (-)
EPS grau	15,0	0,032	39,36	1,93
EPS weiß	15,0	0,036	47,34	2,37
Holzfaser	180,0	0,045	77,31	3,39
Mineralschaum	115,0	0,045	63,72	4,46
Steinwolle	150,0	0,040	77,40	9,74

Tab.1 Herstellung von Dämmstoffen für WDVS laut Umwelt-Produktdeklarationen (EPDs)

Életciklus elemzés

Az új eredmények szerint a homlokzati hőszigetelő rendszerek estében egyértelműen a polisztirol a legkedvezőbb.

EPS > 75 év

Köszönöm a figyelmet!